

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget 2022 til 2025 d. 19-06-2025

Mødedato Torsdag d. 19. juni 2025 kl. 14:00

Mødested Rådhuset, Mødelokale Domkirken - 129

Mødedeltagere Holger Schou Rasmussen, Henrik Jacobsen, Ann-Britt Lærkedahl, Lasse Falster, Muj Berisha, Steffen Rasmussen, Lars Christiansen, Eric Steffensen, Merete Meyer, Tine Vinther Clausen, Vibeke Grave

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budget 2026 til 2029 – behandling af spareforslag.....	4
Revisionens beretning regnskab 2024.....	6
Anlægsbevillingssag til nyt styresystem til færgen Christine.....	7
Bevillingssag, Totalrådgiver til færgeprojekt.....	9
Bevilling af driftsudgifter til Krogsbølle for 2025.....	12
Endelig vedtagelse - Kommuneplan 2025-2037.....	13
Igangsætning - Lokalplan for nedrivning af Holeby Skole og Holeby Hallen.....	17
Forhåndsgodkendelse af 30 nye familieboliger i Nørrevold/Vejlegade i Nakskov ved Lejerbo Lollar	18
Godkendelse af låneoptag samt kommunegaranti efter almenboliglovens §98 for udskiftning af vind	21
Godkendelse af nyt gebyr for sagsbehandling af standardiseret nedrivningsplan.....	23
Opdateret fyrtårnsportefølje jf. drøftelser i udvalgene i april.....	25
Sjette afrapportering på de strategiske fyrtårne.....	26
Aktiviteter for at øge valgdeltagelsen ved kommunal- og regionsvalget 18. november 2025.....	27
Godkendelse af Kvalitetsstandard i forbindelse med ny Ældrelov.....	29
Internationaliseringsstrategi.....	33
Ansættelse af Direktør.....	35
Dronningens Pakhus i Nakskov - Anmodning om repræsentant til fondens bestyrelse.....	36
Svar på Ankestyrelsens høring vedr. BNBO (boringsnære beskyttelsesområder).....	37
Ændring af vedtægter for Nørregade Teatret.....	39
Ændring af vedtægter for Kulturværket.....	40
Åben orientering.....	41
Lukket: Salg af areal.....	42
Lukket: Klargøring af areal Stensø.....	43
Lukket: Bemyndigelse til at byde på tvangsauktion.....	44
Lukket: Lukket orientering.....	45
Godkendelse af referat.....	46

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-20-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet den 19. juni 2025.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.

Punkt 2: Budget 2026 til 2029 – behandling af spareforslag

00.30.10-Ø00-2-24

Sagsresumé

Sagen omhandler forslag til besparelser i budget 2026 til 2029, hvor udvalget med afsæt i det vedlagte sparekatalog skal drøfte og prioritere, hvilke forslag der skal indgå i det videre arbejde med dannelse af budget 2026 og overslagsårene.

Sagen er en beslutningssag.

Sagsfremstilling

Sagen er et led i arbejdet med at danne Lolland Kommunes budget for 2026 til 2029.

Fagudvalgene og Økonomi- og Erhvervsudvalget har på møderne fra den 2. til den 19. juni en indledende behandling af forslag til besparelser i budget 2026 og årene frem.

Det er en væsentlig ubalance i overslagsår 2026 for det vedtagne budget i 2025, der ligger til grund for spareforslagene. Ubalancen svarer til 220 mio. kr., men kan ændre sig løbende i takt med, at der kommer nye skøn for priser og lønninger, korrektioner af teknisk karakter med mere. Hvis der ses bort fra tilskuddet på de 120 mio. kr., som Lolland Kommune har modtaget i 2022 til 2025 via udviklingspartnerskabsaftalen, og som er indregnet i ubalancen på 220 mio. kr., svarer ubalancen reelt til 340 mio. kr.

På indeværende møde skal udvalget have de indledende drøftelser og foretage de begyndende prioriteringer af de fremlagte besparelsesforslag.

Efter en indledende behandling af spareforslagene på aktuelt møde vil fagudvalgene og Økonomi- og Erhvervsudvalget genbehandle spareforslagene inklusive udtalelser fra MEDorganisationen og medarbejderne i øvrigt på møderne fra den 11. til den 21. august med indstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalgets 1. behandling af budgetforslaget i september.

Processen er herefter, at fagudvalgene på møderne fra den 1. til den 4. september behandler udvalgenes egne budgetforslag herunder

- budgetforslag inklusive tekniske korrektioner
- målsætninger på udvalgets område
- takster på udvalgets område
- budgetbemærkninger.

Derudover vil sparekatalog inklusive udtalelser fra MEDorganisationen og medarbejderne i øvrigt være vedlagt til orientering.

Lolland Kommunes samlede budgetforslag førstebehandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 11. september og i byrådet den 18. september. Andenbehandling af budgetforslaget sker i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 2. oktober og i byrådet den 9. oktober 2025.

Høring/Udtalelse

Sparekataloget er sendt til udtalelse i MEDorganisationen og blandt medarbejderne i øvrigt den 28. maj 2025. Udtalelserne vil indgå første gang i forbindelse med genbehandling af spareforslagene på fagudvalgenes møder fra den 11. til den 14. august og i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. august.

Det samlede budgetforslag sendes til udtalelse og i høring den 29. august med frist for svar den 16. september.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter og prioriterer spareforslagene på udvalgets område og beslutter hvilke forslag til besparelser, der skal indgå i det videre budgetarbejde frem til en budgetvedtagelse.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Drøftet.

Alle udvalgets spareforslag går videre i budgetprocessen.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af udvalget.

Bilag

Sparekatalog budget 2026 til 2029_ver3_tilg

Bilag til sparekatalog til Økonomi- og Erhvervsudvalget_UA

Punkt 3: Revisionens beretning regnskab 2024

00.32.00-K01-4-19

Sagsresumé

Sagen omhandler godkendelse af revisionens gennemgang og afrapportering af kommunens regnskab 2024 samt årsregnskabet.

Sagsfremstilling

Kommunens revisor har afsluttet revisionen af Lolland Kommunes årsregnskab for 2024 og har i den forbindelse afgivet beretning nr. 9. I henhold til styrelsesloven skal byrådet godkende regnskabet med de bemærkninger, som revisionen har afgivet. Ved byrådets samlede behandling af regnskabet indgår både revisionsberetningen og besvarelsen af eventuelle bemærkninger, som fremgår af beretningen.

Revisionen har efterprøvet om regnskabet i sin helhed er uden væsentlig fejlinformation, og hvorvidt der er overensstemmelse med de tildelte bevillinger og byrådets beslutninger. Derudover er det sikret, at gældende love og forskrifter samt indgåede aftaler er overholdt.

Det er konklusionen i revisors påtegning, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med de kommunale regnskabsregler. Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger i revisionsberetningen.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

1. revisionsberetning nr. 9 godkendes og fremsendes til Ankestyrelsen
2. årsberetning og bemærkninger 2024 endeligt godkendes og fremsendes til Ankestyrelsen

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Ad 1 og Ad 2) indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Revisionsberetning Lolland Kommune 2024 - 03.06.2025

Årsberetning 2024 Lolland Kommune

Regnskabsbemærkninger 2024

Punkt 4: Anlægsbevillingssag til nyt styresystem til færgen Christine

00.17.15-A21-1-24

Historik

Der har i en længere periode været udfordringer med styresystemet på MF Christine, og derfor er der i budget 2023 afsat en anlægsbevilling på 1.6 mio. kr. til udskiftning af færgens azimuthter, der er en del af styresystemet.

Sagsresumé

I denne sag skal Klima-, Teknik og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet godkende en anlægsbevilling til nyt styresystem til M/F Christine.

Sagsfremstilling

Rådgivningsfirmaet OSK har lavet en levetidsvurdering af færgen M/F Christine i forbindelse med opstilling af scenarier for elektrificering af flåden i Lolland Færgefart. Rapporten er vedhæftet som bilag.

I den forbindelse er det dokumenteret, at styresystemet er udtjent og udgør en driftsmæssig risiko.

Der har i en længere periode været udfordringer med styresystemet, og derfor er der i budget 2023 afsat en anlægsbevilling på 1.6 mio. kr. til udskiftning af færgens azimuthter, der er en del af styresystemet.

Gennemgangen af færgen har imidlertid vist, at det ikke udelukkende er azimuthterne der er udfordrede, det er ligeledes styrehåndtag og den elektronik, der forbinder de to dele.

En hovedreovering på begge propeller, som absolut skal gennemføres nu koster ca. 2 mio. kr. for begge propeller. Denne løsning giver kun en forlænget levetid på godt 5 år, hvorefter propellerne skal serviceres i samme omfang igen.

Der er desuden periodiske fejl og udfald på manørehåndtagene til propellerne. Det er ikke længere muligt at købe nye reservedele og systemet er derfor repareret med ældre og brugte reservedele.

Ud fra ovenstående er det administrationens konklusion, at elektronikkens bevægelige dele er slidt op. Der anbefales derfor indkøb af ny propellerpakke inklusiv nye propeller, kardan aksler, hydraulikenhed, styretavler og styrehåndtag. Den endelige tekniske løsning vil blive fastlagt i samarbejde med OSK.

På baggrund af en markedsafsøgning anslås udgiften til udskiftningen til 6,5 mio. kr. Med afsæt i den eksisterende bevilling på 1.6 mio. kr. søges en anlægsbevilling på 4.9 mio. kr.

Løsningen omfatter:

Indkøb af en helt ny ”propeller-pakke”.

Med løsningen øges sikkerheden for sikker drift i en længere årrække.

Økonomi

Der søges en anlægsbevilling på 4,9 mio. kr. Af den samlede anlægsbevilling på 6.5 mio. kr. frigives rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. i 2025 og 4,0 mio. kr. i 2026. Økonomi, Kultur og Fritid angiver, at beløbet er låneberettiget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at der gives en anlægsbevilling på 4,9 mio. kr. hvor der af det samlede anlæg på 6,5 mio frigives rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. i 2025 og 4,0 mio. kr. i 2026.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 12:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Levetidsrapport

Punkt 5: Bevillingssag, Totalrådgiver til færgeprojekt

00.17.15-A21-1-24

Historik

Klima- Teknik og Miljøudvalget havde sammen med Økonomi- og erhvervsudvalget den 7. april 2025 et fælles møde, hvor rådgiverfirmaet OSK præsenterede et forprojekt på en ny elfærge.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og erhvervsudvalget den 19. juni 2025

Efter ønske fra Klima- teknik og Miljøudvalget præciseres hermed totalrådgiverens formål, rolle og opgaver i projektet vedr. anskaffelsen af en el-færge til Lolland Kommunes færgedrift.

Totalrådgiveren skal bistå Lolland Kommune igennem hele forløbet startende ved projektering, anskaffelse og idriftsættelse af el-færger. Samarbejdet med Totalrådgiveren er forventeligt 5 år.

Lolland Kommune besidder ikke internt den nødvendige specialviden om skibsbyggeri og design. Rådgiver skal forestå den skibstekniske rådgivning og den overordnede projektledelse igennem hele projektet. Projektet er en kompleks opgave, hvor der ikke findes en standardløsning, men hvor hver enkelt del skal tilpasses Lolland Kommunes forhold.

Projektet indeholder en stor mængde delprocesser, som skal koordineres på tværs af alle dele. Der er forventeligt et stort ressourcetræk på forskellige ekspertgrupper af rådgivere. Totalrådgiveren er ansvarlig for at samle de specialiserede grupper på tværs, og sikre projektets fremdrift. Det er essentielt, at hver projektdel koordineres både separat og samlet, så det sikres at alle projekter kan bindes sammen til én samlet funktionel løsning. Det er totalrådgiverens ansvar at sikre, at de korrekte ressourcer og viden er til rådighed for hver af projektets dele. Totalrådgiver kan ikke forventes at besidde alt specialviden internt. Anskaffelse og honorering af ekstern viden er indeholdt i kontrakten med totalrådgiveren. Den eksterne viden kan være dansk såvel som udenlandsk.

Rådgivers samlede ydelser kan overordnet set opdeles i 3 dele:

Del 1: Færgebyggeri

- Projektering. Miljøanalyser og livscyklus.
- Design og skitsering af færge samt aptering (indvendig indretning og opbygning)
- Fremdrivningssystem
- Lovgivning, myndighedskrav og stabilitetskriterier
- Ladetilkobling
- Værftsudbud. Udarbejde dokumenter og gennemføre proces i samarbejde med LK
- Tilsyn under værftbyggeri. Dialog og sparring med værft i byggefasen.
- Endelig godkendelse af færge.
- Garantiperiode og mangelshåndtering

Del 2: Færgelejer

- Projektledelse og ansvar for opdatering af færgelejer
- Sikre harmonisering af færger og færgelejer
- Sikre korrekt ombygning/opbygning i forhold til nye ramper

Del 3: El-infrastruktur

- Projektledelse og ansvar
- Nødvendige beregninger til løsninger
- Batteri og transformer
- Sejlplaner og optimeret ladning

Sagsresumé

I denne sag skal Klima-, Teknik og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet tage stilling til en tillægsbevilling til en totalrådgiverydelse med henblik på at få færdigprojekteret en ny elfærge.

Sagsfremstilling

Lolland Kommunes arbejde med at kontrahere en ny elfærges til besejling af Femø og Askø fra Kragenæs er gået ind i en ny fase.

OSK Design er i forprojekteringsfasen kommet med anbefalinger til en FLEX-FÆRGE, der vurderes at passe til Lolland Kommunes behov til besejlingen.

I anbefalingerne er der bl.a. taget stilling til: Færgens hoveddimensioner, antal passagerer, antal personbiler (størrelse og vægt), antal lastbiler (størrelse og vægt), landbrugsmaskiner (størrelse og vægt), farligt gods (type og mængde), lokale forhold som vind, sø og havne.

Der er endvidere på baggrund af ruteprofilen for overfarterne udført en energiberegning for at fastslå, hvilken energimængde, der skal bruges. Denne beregning er udført for at gøre budgetoverslaget på færgen mere korrekt.

Rapporten fra OSK Design er vedlagt sagen som **bilag 1**. Rapporten har været fremlagt på fællesmøde mellem KTM og ØKE den 7. april 2025, ligesom rapporten er fremlagt for Økontaktudvalget den 12. maj 2025. Forprojektet præsenteres for medarbejderne i Lolland Færgesfart den 24. juni 2025, og derfor er de nedenstående anbefalinger med forbehold for dialogen med medarbejderne.

Med afsæt i OSKs rapport og beregninger på behovet for ombygning af færgelejer mv. er det administrationens foreløbige vurdering, at

- den fremtidige flåde skal baseres på færges med glidesliskeramper (som MF Christine)
- projektering af en fremtidig færgeløsning til ruten Kragenæs-Fejø skal indgå i kommende totalrådgiverudbud
- færgelejer ombygges til glidesliskeramper, og der bygges nyt færgeleje på Askø
- der fremføres strøm til to færges, totalrådgiver vurderer bedste løsning som en del af opgaven
- der igangsættes udbud af totalrådgiver på ovenstående
- MF Christines styresystem udskiftes.

Den skønnede økonomiske ramme for ny elfærges og tilpasning af færgelejer ligger mellem 125-132 mio. kr. Hertil kommer udgifter til fremføring af strøm (41 mio. kr.), udgifter til totalrådgiver (15 mio. kr.) samt udgifter til en fremtidig færgeløsning til ruten Kragenæs-Fejø. Beslutningen om den fremtidige færgeløsning til ruten Kragenæs-Fejø skal tages politisk i løbet af projekteringsfasen.

Næste fase er at indgå aftale med en totalrådgiver, som skal hjælpe Lolland Kommune med den endelige projektering og udbud af projektet, samt føre tilsyn i byggefasen. I projekteringsfasen vil der være yderligere mulighed for dialog om den nye elfærges med såvel medarbejdere som Økontaktudvalg, under hensyn til skønnede økonomiske ramme.

Udgifterne til totalrådgiver afhænger af de tilbud, der indkommer i EU-udbuddet, men anslås normalt til ca. 10% af den samlede anlægssum.

Der søges med sagen en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 til denne rådgiver med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025.

Økonomi

Der ansøges om en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025. Økonomi, Kultur og Fritid angiver, at beløbet er låneberettiget.

Høring/Udtalelse

Økontaktudvalget har fået mulighed for at afgive skriftlig udtalelse til de foreløbige anbefalinger, disse forventes at foreligge til mødet i Økonomi- og erhvervsudvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at der gives en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 til den i sagsfremstillingen nævnte rådgiver med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 11:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Udtalelse Fejø færgestrategi 2025.docx

UDTALELSE FRA ØKONTAKTUDVALGET 10 juni 25 (1).pdf

KTM ØKE anbefalinger

Forprojekt for ny RoPax færge til Lolland Færefart

Punkt 6: Bevilling af driftsudgifter til Krogsbølle for 2025

82.00.00-G01-4-25

Sagsresumé

I denne sag skal Økonomi- og Erhvervsudvalget tage stilling til bevilling af driftsudgifter vedr. Krogsbølle, Løjtoftevej 205, 4900 Nakskov. Ejendommen anvendes af Rehabiliteringen under Sektor for Ældre og Sundhed frem til udgangen af 2025. Udgifter til driften afholdes af Ejendomme og Faciliteter.

Sagsfremstilling

Som en del af budgetbesparelserne til budget 2025, blev det besluttet at lukke Kompetencecenter Krogsbølle.

Bygningerne benyttes nu midlertidigt af Rehabiliteringen under Ældre og Sundhed frem til udgangen af 2025. Det forventes, at der er fundet bedre egnede faciliteter til rehabiliteringen med udgangen af 2025.

Driftsudgifterne til Krogsbølle er opgjort til årligt kr. 810.000, og konteres i øjeblikket uden budget i Ejendomme og Faciliteter.

Økonomi

Driftsudgifter til Krogsbølle beløber sig til 810.000kr årligt.

Udgifter til drift konteres i øjeblikket uden budget i Ejendomme og Faciliteter.

Indstilling

Administrationen indstiller til økonomi- og erhvervsudvalget at der bevilliges kr. 810.000 til at dække den bygningsmæssige drift af Krogsbølle frem til og med udgangen af 2025.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og erhvervsudvalget.

Punkt 7: Endelig vedtagelse - Kommuneplan 2025-2037

01.02.03-P15-1-23

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgsmøde den 2. juni 2025

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet med henblik på at vedtage "Kommuneplan 2025-2037" endeligt og godkende den "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering".

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 med tilhørende miljøvurdering blev vedtaget den 28. januar 2025 og blev sendt i 8 ugers offentlig høring i perioden fra den 30. januar til 27. marts 2025. Kommuneplanforslaget blev præsenteret på borgermøde i Lalandia tirsdag den 25. februar 2025.

I høringsperioden kom der bemærkninger fra 10 borgere og 6 foreninger mv., der er samlet i "Bemærkninger fra borgere, foreninger mv. til Forslag til Kommuneplan 2025-2037" **Bilag 3**. Borgere, foreninger mv. har overordnet haft bemærkninger til de fleste kapitler, men der har særligt været fokus på erhverv, turisme og vand.

Desuden har der været bemærkninger, anbefalinger og forhandlinger med 12 myndigheder i høringsperioden. Kommuneplanen kan ikke vedtages endeligt hvis der er indsigelser fra statslige og regionale myndigheder, da disse fungerer som et veto mod kommuneplanen jf. planlovens § 28.

De statslige og regionale myndigheder har været i dialog med administrationen. Administrationen er nået til enighed med de statslige og regionale myndigheder om ændringer af kommuneplanen og der er derfor ikke nedlagt veto, under forudsætning af at de aftalte ændringer vedtages.

I "Hvidbog" **Bilag 4** er bemærkninger, anbefalinger og forhandlinger behandlet overordnet. Bemærkninger fra borgere, foreninger mv., med kort resume og administrationens bemærkninger. Bemærkninger mv. fra myndigheder er gennemgået, og lige som administrative ændringer er gennemgået overordnet set.

De konkrete ændringer i kommuneplanen fremgår kapitelvis af den "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" **Bilag 5**, mens ændringer i rammerne fremgår af "Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037" **Bilag 6**.

"Hvidbog", "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" og "Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037" er indarbejdet i "Kommuneplan 2025-2037" **Bilag 7**, der findes digitalt her: <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/plan/39#/9026>

Generelt har høringen ikke medført væsentlige ændringer, men primært rettelse af eller yderligere redegørelse, præciseringer af retningslinjer og justeringer af udpegninger. De væsentligste ændringer fra "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" til "Kommuneplan 2025-2037" er:

- Alt om omplacering af sommerhusområder er udtaget, da kommunen fik afslag på omplacering.
- De tre rammer til turismeudvikling på det vestlige forland til turismeudvikling udtages, da det kræver ændringer i anlægsloven, før de kan udlægges.
- Ændringen af de "værdifulde jordbrugsområde" ved Bredfjed ophæves.

Økonomi

Forslag til kommuneplan 2025-2037 indeholder forslag om tilbageførsel af 1.343 m² fra byzone til landzone, hvor berørte ejere, panthavere mv. eventuelt har krav på tilbagebetaling af grundskyld, frigørelsesafgift og dokumenterede udgifter afholdt med henblik på ejendommens udnyttelse i byzone jf. planlovens §§ 45 og 46a.

I høringsperiode har ejere og panthavere haft arealerne i høring. Kommunen har ikke modtaget høringssvar på den baggrund, hvorfor arealerne kan tilbageføres til landzonen jf. planlovens § 45, stk. 3. Men efter vedtagelse af kommuneplanen har ejere og panthavere 12 ugers frist til at komme med krav om erstatning jf. planlovens § 46, stk. 3. Efter fristens udløb vil Erhvervs- og Økonomiudvalget blive orienteret.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning.

Lov om kommunal ejendomsskat.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Høring/Udtalelse

Offentlig høring i perioden fra den 30. januar til 27. marts 2025.

Indstilling til Klima-Teknik og Miljøudvalget den 2. juni 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At "Kommuneplan 2025-2037" med de ændringer der fremgår af "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" vedtages endeligt.
- At den Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering godkendes.
- At del af lokalplan 367-39, 383-219.2, 355-16, 360-79, 381-2.2 og hele lokalplan 383-805 ophæves.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet med henblik på at godkende at "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Administrationen har udarbejdet Forslag til Kommuneplan 2025-2037 på baggrund af Plan- og Udviklingsstrategi 2023-2033 – Fra mulighed til virkelighed (**Bilag 1**).

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 er bygget op i tre hoveddele:

- Hovedstruktur - der indeholder den samlede politik for arealanvendelsen.
- Retningslinjer og redegørelse – der er tematiseret i 12 overordnede kapitler.
- Rammer for lokalplanlægningen.

Det fremgår af Plan- og Udviklingsstrategi 2023-2033, at kommuneplanen i udgangspunktet skal revideres. Alle kapitler er også revideret i større eller mindre omfang som følge af ændringer i lovgivningen, præcedens ved klagenævn og domstole mv. Generelt har der været fokus på at reducere antallet af retningslinjer og sikre sammenhæng mellem retningslinjer og redegørelse, så kommuneplanen bliver lettere at læse, samt et bedre administrationsgrundlag.

Det overordnede bymønster, der er videreført fra Kommuneplan 2021-2033, har været styrende for fastholdelse og nyudlæg af rammer til bolig-, erhverv-, og turismeformål samt for detailhandelsstrukturen. De større ændringer af kommuneplanen fremgår af nedenstående:

- Der er indarbejdet Strategisk landsbyplanlægning jf. Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets beslutning fra januar 2024, med sparring fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget.
- I Nakskov og Maribo omdannes syv områder til boligområder, mens der udlægges et nyt i Rødby. Desuden er landsbyrammerne blevet justeret, så der i udgangspunktet kan gives landzonetilladelse til nye boliger og mindre erhverv, uden det udløser krav om lokalplan.
- På erhvervssiden udlægges der et nyt stort erhvervsområde i Rødbyhavn, og nye erhvervsarealer i Rødby ved den kommende afkørsel 50, mens der udtages nogle erhvervsrammer ved Holeby.
- Konsekvensområderne omkring rammer til produktionserhverv er ind mod byen tilpasset de konkrete virksomheder i Nakskov, Maribo, Rødbyhavn og Bandholm, og de øvrige steder følger de miljøklasserne.
- Detailhandelsstrukturen fastholdes generelt, men bymidten i Maribo udvides, og Bydelscenter Vest i Maribo omdannes til aflastningsområde.
- Inden for turisme og friluftsliv lægges der nye rammer ud på forlandet vest for Rødbyhavn. Desuden ændres retningslinjer og rammer for sommerhuse og hoteller jf. Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets beslutning i januar 2024. Der udlægges nye rammer til "Pilen" og "Lollands Øre" samt omkring fritidshavnene, der kan understøtte friluftslivet.
- Inden for trafik og transport justeres tracéet for sydkystvejen, og Vejdirektoratets projekter indarbejdes.
- De værdifulde jordbrugslandskaber justeres omkring campingpladser og omkring de områder, hvor der er sket større ændringer i landskabet omkring Rødbyhavn.

- Risikokortet for oversvømmelse er opdateret efter bedste viden, og så der ses forskel på risiko for oversvømmelse fra stormflod, skybrud og erosion.
- I teknik, miljø og forsyningskapitlet samles affalds-, varme-, naturgas-, biogas- og el-ledningsanlæg i et samlet kapitel, mens sol og vind samles i et VE-kapitel med baggrund i Grøn Erhvervspolitik.

Med kommuneplanen ophæves følgende dele af eller hele eksisterende lokalplaner.

- Del af lokalplan 367-39 Område ved Hestehovedet
- Del af lokalplan 383-219.2 For et ferie- og turistområde vest for Rødbyhavn
- Del af lokalplan 355-16 Errindlev
- Del af lokalplan 360-79 Boliger i Errindlev
- Del af lokalplan 381-2.2 Boligområde syd for Vestenskov
- Hele lokalplan 383-805 For et område til opstilling af 3 vindmøller ved Hæsø (møllerne er nedtaget)

Sideløbende med udarbejdelsen af kommuneplanen er der vedtaget kommuneplantillæg, som allerede er indarbejdet i kommuneplanforslaget sammen med de øvrige kommuneplantillæg til Kommuneplan 2021-2033.

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 ligger som PDF i **Bilag 2**, og den kan ses i en mere læsevenlig udgave digitalt på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=39>.

Økonomi

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 indeholder forslag om tilbageførsel af 1.343 m² fra byzone til landzone, på baggrund af den delvise ophævelse af lokalplan 381-2.2 Boligområde syd for Vestenskov.

Når arealer tilbageføres fra byzone til landzone, vil områdernes grundskyld blive ændret, og det giver de berørte ejere ret til tilbagebetaling af frigørelsesafgift jf. planlovens § 46a, og ret til tilbagebetaling af grundskyld jf. lov om kommunal ejendomsskat. Ejere, panthavere mv. kan jf. planlovens § 45 også søge erstatning for dokumenterede udgifter afholdt med henblik på ejendommens udnyttelse i byzone.

I kommuneplanens høringsperiode får ejere og panthavere arealerne i høring, og det undersøges, hvor meget grundskyld, frigørelsesafgifter og eventuelle andre udgifter kommunen skal tilbagebetale. Det samlede beløb præsenteres senest for byrådet ved kommuneplanens endelige vedtagelse.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning.

Lov om kommunal ejendomsskat.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Teknik- og Miljømyndigheden har foretaget af en miljøscreening og vurderet, at planen skal miljøvurderes. Der er derfor udarbejdet en miljørapport, som konkluderer, at planen kan vedtages uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Høring/Udtalelse

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 skal sendes i minimum 8 ugers offentlig høring jf. planlovens § 24, stk. 3.

Det anbefales, at der afholdes borgermøde midt i høringsperioden. Da de største ændringer i kommuneplanen sker i udviklingsområdet mellem Holeby og Rødbyhavn, anbefales det, at borgermødet afholdes i det område.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At Forslag til Kommuneplan 2025-2037 godkendes og sendes i offentlig høring i 8 uger.
- At del af lokalplan 367-39, 383-219.2, 355-16, 360-79, 381-2.2 og hele lokalplan 383-805 ophæves.
- At der afholdes ét borgermøde i høringsperioden i udviklingsområdet mellem Holeby og Rødbyhavn.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 13. januar 2025, punkt 8:

Godkendt.

Administrationen gjorde opmærksom på at der mangler et kort 5.8.1 der skal vise de 21 badestrande i Lolland Kommune, samt en tilhørende retningslinje. Der er redegjort for badestrandene under ”Faciliteter”.

Følgende indarbejdes i det endelige Forslag til Kommuneplan 2025 – 2037:

”Ny retningslinje 5.8.1: Badestrande er udpeget og vist på kort 5.8.1”.

Det betyder at retningslinje 5.8.1-5.8.6 bliver til retningslinje 5.8.2-5.8.7.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 22. januar 2025, punkt 4:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 28. januar 2025, punkt 2:

Fraværende: Lars Christiansen, Michael Knudsen

Godkendt.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stemte imod, idet der ønskes forslag til Kommuneplan 2025-2037 sendes tilbage til Forvaltningen for genbehandling, for at opnå en Kommuneplan som ikke går imod Planloven og som understøtter udviklingen til gavn for borgere i Kommunen.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 8:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Plan og Udviklingsstrategi 2023-2033 - Fra mulighed til virkelighed_UA

Bilag 2 - Forslag til Kommuneplan 2025-2037 med bilag_undt

Bilag 3 - Bemærkninger fra borgere, foreninger mv. til Forslag til Kommuneplan 2025-2037_TILG

Bilag 4 - Hvidbog_UA

Bilag 5 - Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering_UA

Bilag 6 - Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037_UNDT

Bilag 7 - Kommuneplan 2025-2037_UNDT

Punkt 8: Igangsætning - Lokalplan for nedrivning af Holeby Skole og Holeby Hallen

01.02.05-P16-16-25

Historik

Holeby Landsbyordning blev på byrådsmødet den 21. juni 2023 besluttet lukket, og i budget 2024 blev der afsat penge til nedrivning af skolen.

I budgetforliget for 2025 er det endvidere aftalt, at Holeby Hallen skal nedrives i 2025, ligesom der er fundet finansiering til opgaven.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning i Klima-, Teknik- og Miljøudvalget om, at der igangsættes en lokalplan for nedrivning af Holeby Skole og Holeby Hallen.

Sagsfremstilling

Bygningskomplekset i Holeby vedrører Holeby skole, Holebyhallen og børnehaven. De bygninger, der har udfordringer med facadekonstruktionen er skolen og hallen. Det er besluttet, at børnehaven skal bevares.

Administrationen vurderer, at nedrivning af skolen og hallen medfører en væsentlig ændring af det bestående miljø, hvilket udløser krav om udarbejdelse af en lokalplan for nedrivningen.

Kravet om lokalplan medfører, at der skal gennemføres en offentlig høring om lokalplanforslaget, når det foreligger senere på året.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Jf. planlovens § 13, stk. 2 skal det vurderes, om nedrivning af en bebyggelse er lokalplanpligtig.

Indstilling

Administrationen indstiller:

- at der igangsættes lokalplan for nedrivning af Holeby Skole og Holeby Hallen.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 6:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Punkt 9: Forhåndsgodkendelse af 30 nye familieboliger i Nørrevold/Vejlegade i Nakskov ved Lejerbo Lolland

03.02.10-P19-1-25

Sagsresumé

Denne sag forelægges Byrådet med henblik på forhåndsgodkendelse af 30 nye familieboliger i Nørrevold/Vejlegade, herunder kommunal grundkapital i størrelsesordenen 6 mio kr.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget har godkendt 'Administrationsgrundlag for håndtering af nybyggeri af almene boliger i Lolland Kommune' i april 2025. Jf. administrationsgrundlaget opdeler Lolland Kommune sagsbehandlingen i 5 overordnede faser:

1. Forhåndsgodkendelse
2. Planlægning
3. Principgodkendelse (Skema A)
4. Projektgodkendelse (Skema B)
5. Godkendelse af byggeriets færdiggørelse (Skema C)

Lejerbo Lolland ønsker at erhverve matriklerne 168a og 168e begge Nakskov Bygrunde, som i dag ejes af HMC Ejendomme Aps. Lejerbo har fået udarbejdet skitseforslag til en bebyggelse som erstatning for de 3 nuværende ejendomme. Skitseforslaget rummer 30 familieboliger i 2 bygninger, hvor den ene bygning ligger langs med Nørrevold og den anden bygning er placeret langs med Vejlegade.

Facaderne tænkes at tage afsæt i den lokale kontekst og indgår i en fortolkning af det historiske gadebillede. Facaderne mod Nørrevold planlægges opført i tegl i to forskellige nuancer. Mod Vejlegade og Gåsetorvet tænkes anvendt en pudset facade, hvilket svarer til de omkringliggende bygninger på torvet og øvrige eksisterende bymiljø langs Vejlegade.

Planløsningerne i boligerne er udviklet med fokus på funktionalitet og enkelhed, og der er arbejdet med en klar struktur, hvor køkken og badeværelse er placeret centralt, mens opholdsområder orienteres mod facaderne for at sikre gode dagslyshforhold, gennemlyste boliger og visuel kontakt til omgivelserne.

Boligerne består af 1-plans boliger i bygningen mod Nørrevold. Bygningen mod Vejlegade foreslås indrettet med 1-plans boliger i stueplan og på 1. sal, mens der på 2. og 3. sal foreslås 2-plans boliger. 2 plans boligerne sikrer gennemlyste boliger samt optimal udnyttelse af kvadratmeterne.

Adgangen til boligerne sker fra havesiden, hvilket understøtter et tæt naboskab og uformelle møder beboerne imellem. Friarealerne er disponeret med henblik på at skabe et grønt og beskyttet opholdsrum i gårdrummet, adskilt fra parkerings- og tilkørselsarealer.

Boligsammensætningen fordeler sig således i skitseprojektet:

- 15 stk. 2-rums boliger
- 13 stk. 3-rums boliger
- 2 stk. 4-rums boliger

Den foreslåede variation i boligtyper muliggør, at bebyggelsen kan rumme enlige og par uden børn, enlige med børn, små og mellemstore familier samt ældre og seniorer. Målgruppen favner således bredt og understøtter både sociale hensyn og bidrager til et differentieret og sammenhængende boligudbud i området. I stueplan foreslås indrettes én særlig billig bolig. En særligt billig bolig er en almen familiebolig med en husleje på omkring 3.500 kr. pr. måned eksklusive forbrug. En særligt billig bolig udlejes til boligsøgende med et akut boligbehov og en lav betalingsevne, herunder fx borgere i hjemløshed.

Administrationens vurdering af projektet:

Udviklingsprojektet er en af de prioriterede indsatser i Boligpolitisk Handleplan 2025-26 og flugter med den bagvedlæggende policy, hvor almenboligsektoren skal bistå med at realisere boligudviklingsprojekter af mere vanskelig

karakter. Ejendommene står i dag tomme, og en revitalisering af Nørrevold-Vejlegade-hjørnet vil både bidrage til forskønnelse af bymidten og bidrage med efterspurgte lejeboliger. Alle almene boligorganisationer i kommunen beretter om voksende ventelister, og med de igangværende større helhedsplaner i almenboligsektoren, der involverer boligreduktion, forventes der en underkapacitet af almene boliger. Lejerbos skitseprojekt tilbyder veldisponerede og fleksible boliger, der appellerer til en bred målgruppe, men som for en dels vedkommende også vil kunne fungere som deleboliger for husstande, der ikke er i familie med hinanden.

Såfremt Byrådet forhåndsgodkender Lejerbos skitseforslag, er det jf. administrationsgrundlaget for håndtering af nybyggeri udtryk for at projektet vurderes til at opfylde kravene og forudsætningerne til alment byggeri, samt at projektet prioriteres og principielt øremærkes grundkapital. Planprocessen pågår aktuelt, og med en evt. forhåndsgodkendelse kan Lejerbo arbejde henimod:

- Skema A: Tilsagn til støttet byggeri. (Påbegyndelse af projektering, afholdelse af licitationer m.m.). Der er tale om begunstigende forvaltningsakt, som ikke uden videre kan tilbagekaldes. Der er tale om, at kommunen indenfor den givne fuldmagt i almenboligloven har givet et tilsagn.
- Skema B: Godkendelse af anskaffelsessum før påbegyndelse. På grundlag af resultatet af den afholdte licitation godkendes et endeligt budget. Dette budget skal overholde det bindende maksimumsbeløb, og dette kan ikke overskrides ved skema C, dog kan udgifter til indeksering af entreprisensummen ud over fastprisperioden medtages udenfor maksimumsbeløbet. Der godkendes en foreløbig leje.
- Skema C: Byggeregnskab. Byggeriet er afsluttet, og byggeriet er gået i drift. Der godkendes et revideret regnskab og en endelig leje.

Økonomi

For almene boliger anvendes et statsligt fastsat maksimumsbeløb, der konverteres til byggeriets maksimale anskaffelsessum. I familieboliger afhænger det af antal boliger og boligareal sammenholdt med geografien. Den samlede anskaffelsessum må ikke overskrides og omfatter alle udgifter til grund, entrepriseudgifter og øvrige omkostninger, så som gebyrer, rådgivere mm.

Anskaffelsessummen finansieres ved støttet realkreditlån, kommunalt grundkapitallån og et beboerindskud. Frem til udgangen af 2026 varierer kommunernes grundkapitallån til almene familieboliger mellem 8 – 12% afhængig af boligstørrelsen, og hvorfor realkreditbelåningen varierer mellem 86 – 90 %.

Kommunernes medfinansiering af alment nybyggeri består af et grundkapitallån, som påvirker størrelsen på realkreditlånet – hertil kommer en kommunegaranti (regaranti i staten) for den del af realkreditlånet, der ligger udover 60% af ejendommens værdi.

Beregningen tager udgangspunkt i, at staten for 2025 har fastsat følgende anskaffelsespriser for kategorien "øvrige provins", som Lolland Kommune hører under: 19.300 kr. per kvadratmeter og 397.520 per bolig. Udregning af maksimumsbeløb sker på følgende måde: (Kr. pr. bolig x antal boliger) + (Kr. pr. m² x areal i m²). I det skitserede projekt udgør boligareal: 2.308 m² og der er 30 boliger.

Hvis boligerne opføres til maksimumsbeløbet, vil den samlede anskaffelsessum i 2025 være $(397.520 \times 30) + (19.300 \times 2.308) = \text{kr. } 56.470.000$

Den kommunale grundkapital forventes således at udgøre ca. 6 mio. kr.

Maksimumsbeløbet reguleres årligt, hvorfor økonomien for anskaffelsessummen og det følgende kommunale grundkapitallån for nuværende er omtrentlige.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om almene boliger §§115-139

Høring/Udtalelse

Lolland Kommune har den 2. juni 2025 vedtaget "Forslag til Lokalplan 360-167 og Kommuneplantillæg 21 for Centerområde på hjørnet af Nørrevold og Vejlegade i Nakskov" med henblik på at sende forslagene i offentlig høring i 6 uger frem til 17. juli 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller til Byrådet at forhåndsgodkende skitseprojektet, herunder at

- Medvirke med grundkapital svarende til ca. 6 mio. kr., samt at
- Lejerbo Lolland indgår betinget købsaftale på matriklerne 168 a og 168 e, begge Nakskov Bygrunde. Købsaftalen betinges dels af godkendt lokalplan og kommuneplantillæg samt efterfølgende skema A-godkendelse.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Sag udsættes til næstkommende møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Behandlingsplan

ØKE-BY

Bilag

Bilag 1 - Skitseforslag Nørrevold-Vejlegade

Punkt 10: Godkendelse af låneoptag samt kommunegaranti efter almenboliglovens §98 for udskiftning af vinduer, altan-, hoved- og entredøre samt solceller og opgradering af ventilationssystem i afd. Østre Park, tilhørende Boligforeningen Lolland

03.02.00-Ø60-1-25

Sagsresumé

Denne sag forelægges Byrådet med henblik på godkendelse af låneoptag og garantistillelse til gennemførelse af ekstraordinært renoveringsprojekt i Østre Park.

Sagsfremstilling

Boligkontoret Danmark søger på vegne af Boligforeningen Lolland godkendelse til låneoptag og 100 % kommunegaranti for lån til ekstraordinært renoveringsprojekt i Østre Park.

Østre Park har samme vinduestype, som i mange af Boligforeningens andre boligafdelinger. De er af plast og fra ca. år 1995 – 2005. Vinduerne er grundlæggende en dårlig løsning. De koster mange ressourcer til vedligehold og i form af arbejdstimer fra den lokale drift til smørring, justering osv. Samtidig er vinduerne en udfordring for de enkelte beboere, da de er tunge at håndtere. Derudover har vinduerne meget ringe isoleringsværdi og giver træk i form af kuldenedfald. Endelig produceres ikke længere reservedele til vinduestypen, or derfor har det været nødvendigt at fastgøre flere af vinduerne for at hindre at de falder ud og dermed udgør en sikkerhedsrisiko.

Boligforeningen ønsker fremadrettet at bruge vinduer af typen træ/alu, 3 lags med meget god isoleringsværdi. De vil på sigt give besparelser på drift og vedligehold.

Også afdelingens hoveddøre er nedslidte, utætte og utidssvarende og opfylder ikke gældende lovgivning. Afdelingen har de senere år haft hændelser med indbrud og brand i opgange, som ønskes forhindret for at skabe den nødvendige tryghed. Krav til entredøre går netop hovedsageligt på opfyldelse af krav til brandsikkerhed og sikring. Herudover er støj i opgangene en typisk årsag til nabokonflikter og fraflytning.

Udskiftningen af døre og vinduer gør det samtidigt nødvendigt at indregulere ventilation, så den passer til de nye vinduer og døres tæthed og friskluftsventiler.

Østre Park vil efter udskiftning af vinduer og altandøre samt entredøre fremstå uden større ventende vedligeholdelses- og udskiftningsbehov i mange år fremover. Det betyder således at afdelingen kan arbejde med en jævn huslejeudvikling og en opbygning af henlæggelser til planlagt vedligeholdelse.

Finansiering af vedligeholdelsesarbejder i almene boliger skal som udgangspunkt ske ved, at der henlægges til de fremtidige arbejder. Midlerne vil derved være til stede, når udgiften skal afholdes. Opstår der imidlertid en situation, hvor der ekstraordinært ikke er henlagt tilstrækkelige midler til gennemførelse af presserende arbejder, f.eks. fordi bygningsdele er blevet hurtigere nedbrudt eller nedslidt end forudsat, må der imidlertid søges anden finansiering af arbejderne. I den forbindelse kan finansiering ved lånoptagelse på grundlag af en § 98-garanti overvejes. Almenboliglovens §98 hjemler kommunens godkendelse af låneoptag samt garantistillelse i ekstraordinære renoveringssager.

Afdelingen har ikke midler til at gennemføre projektet via henlæggelserne til planlagt vedligeholdelse, og administrationen skønner, at projektet kan vurderes som ekstraordinært og nødvendigt. Eftersom afdelingen er beliggende centralt i Maribo forventes der også fremtidigt at være efterspørgsel på boliger i afdelingen, hvorfor en kommunal garantistillelse til kreditforeningslånet ikke vurderes at være risikobehæftet.

Økonomi

Beboerne i Østre Park har på ekstraordinært beboermøde 28. februar 2024 godkendt iværksættelse af sagen med følgende økonomi:

Håndværkerudgifter kr. 25.686.900

Omkostninger kr. 5.474.653

I alt kr. 31.161.553

Afdelingsmødet har godkendt projektet finansieret ved:

- Kreditforeningslån kr. 29.161.553 med kommunalgaranti på 100%.
- Langtidsplanlægning kr. 2.000.000

Afdelingsmødet har godkendt at projektet medfører en huslejestigning på 18,3%, svarende til en gennemsnitslig stigning på 856 kr. pr. måned. Den gennemsnitslige kvadratmeterpris vil herefter udgøre 837 kr.pr.m2 pr år.

Der forventes en årlig driftsbesparelse inklusive nedsættelse af henlæggelser samt alm. vedligeholdelse + fællestrøm på i alt Kr. 80.000.

Sagen er udbudt i totalrådgivning og er vundet af arkitektfirmaet H+ fra Nakskov.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Almenboliglovens §98

Vejledning om kommunal garanti efter almenboliglovens § 98 for lån til ekstraordinær reovering af almene boliger.

Høring/Udtalelse

Beboerne i Østre Park har godkendt iværksættelse af sagen på ekstraordinært beboermøde 28. februar 2024 med en samlet anskaffelsessum på i alt kr. 31.161.553.

Indstilling

Administrationen indstiller, at byrådet godkender:

1. at der godkendes optaget lån i kreditforening med hovedstol 29.161.553 kr.
2. at der stilles kommunegaranti 100% for lån

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

ØKE-BY

Bilag

422-040 Østerpark - Anlægsbudget udskiftning vinduer og døre mv.

Punkt 11: Godkendelse af nyt gebyr for sagsbehandling af standardiseret nedrivningsplan

13.05.14-Ø00-2-25

Sagsresumé

Denne sag handler om takster, og forelægges derfor til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget og endelig godkendelse i Byrådet.

Sagsfremstilling

Der er trådt en ny bekendtgørelse i kraft, BEK 496 af 21/5-2024 "Bekendtgørelse om håndtering af affald og materialer fra bygge- og nedrivningsarbejde".

I den fremgår det, at når der ansøges tilladelse om nedrivning af etagearealer på 250 kvm og derover, så skal der medsendes en standardiseret nedrivningsplan. Det er herefter myndigheden, som sagsbehandler og meddeler accept af planen til bygherrer. Det er en ny arbejdsgang for Teknik- og Miljømyndigheden, som træder i kraft pr. 1. juli 2025.

Formålet med den standardiserede nedrivningsplan er at sikre, at bygge- og anlægsaffald bliver håndteret korrekt og på en sådan måde, at problematiske stoffer udsorteres og affaldsmateriale nyttiggøres.

Den standardiserede nedrivningsplan skal blandt andet indeholde oplysninger om:

- En overordnet beskrivelse af konstruktioner og hvad der skal nedrives.
- Forureninger, f.eks. i jord eller konstruktioner.
- Oplysninger på Miljø- og ressourcekoordinator - samt beskrivelse af miljø- og ressourcekortlægning.
- Beskrivelse af miljøsanering
- Materiale- og affaldsmottagere

Det er Teknik- og Miljømyndighedens vurdering, at der kun vil blive tale om et mindre antal sager årligt, hvor der vil skulle behandles en standardiseret nedrivningsplan, idet der kun ansøges om få nedrivninger af ejendomme på 250 kvm eller derover.

Sagsbehandlingen af den standardiserede nedrivningsplan indgår som en integreret del af den samlede byggesagsbehandling og kan dårligt udskilles herfra.

Det anbefales derfor, at der indføres gebyr, som følger det almindelige byggesagsgebyr (i 2025 er det 700,- pr. time).

Økonomi

Ligesom med byggesagsgebyret skal gebyret være prisægte og modsvare udgifterne. Der er derfor ikke nogen budgetmæssig konsekvens.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

BEK 496 af 21/5-2024 "Bekendtgørelse om håndtering af affald og materialer fra bygge- og nedrivningsarbejde" § 9, § 10 og § 37.

Indstilling

Administrationen indstiller,

At det nye gebyr godkendes med fastsættelse af takst, som følger byggesagsgebyret (pga. annonceringspligt træder gebyret i kraft pr. 1. august).

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 3:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Punkt 12: Opdateret fyrtårnsportefølje jf. drøftelser i udvalgene i april

00.15.10-P00-1-24

Sagsresumé

Godkendelse af justeringer til fyrtårnsporteføljen i forlængelse af fyrtårnsdrøftelserne i byrådet i januar og på udvalgsniveau i april.

Sagsfremstilling

Som led i den evaluering af fyrtårnsporteføljen, der blev sat i gang i sommeren 2024, har der gennem de seneste måneder været gennemført drøftelser om justeringer i porteføljen både i byrådet og på udvalgsniveau.

Disse politiske drøftelser er samlet op i et forslag til en justeret fyrtårnsportefølje gældende for resten af byrådsperioden og en liste af temaer, der vurderes at være relevante at bringe i spil overfor et kommende byråd (dokumentet: *Opsamling på evaluering af fyrtårnsporteføljen*)

Sagen er desuden vedlagt en powerpoint med opdaterede briefs jf. det justerede forslag til fyrtårnsportefølje (dokumentet: *Forslag til justeret fyrtårnsportefølje 2025*)

Det bemærkes, at der er sket en sproglig bearbejdelse i den opdaterede "buket" af briefs også på en del af de fyrtårne, der indholdsmæssigt fortsætter uændret.

Indstilling

Administrationen indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget at godkende den justerede fyrtårnsportefølje samt at tage listen med potentielle strategiske temaer til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt med følgende ændringer i de potentielle strategiske temaer:

- I punkt 4 ændres til ”Understøtning af udbygning af VE i forbindelse med energitung virksomhedsetablering”
- I punkt 5 slettes ”og CCS.”, og
- Punkt 7 slettes.

Bilag

Opsamling på evaluering af fyrtårnsporteføljen_ØKE

Forslag til justeret fyrtårnsportefølje 2025_ØKE

Punkt 13: Sjette afrapportering på de strategiske fyrtårne

00.15.10-P00-1-22

Sagsresumé

Sagen omhandler sjette afrapportering på de otte strategiske fyrtårne, som byrådet vedtog i sommeren 2022.

Økonomi- og erhvervsudvalget skal med sagen beslutte om afrapporteringen kan godkendes til videre behandling i byrådet d. 26. juni.

Sagsfremstilling

Sagen er vedlagt en samlet afrapportering på de otte strategiske fyrtårne, som byrådet vedtog i august 2022.

Afrapporteringen afspejler, at fyrtårnene samlet set er i god gænge. Nogle indsatser er kommet så langt, at der vurderes ikke at være behov for særskilt politisk opmærksomhed længere. Andre indsatser er begyndt at overlape som respons på forhold i omverdenen, hvilket peger på behov for justeringer i porteføljens konfiguration.

I forlængelse af de politiske drøftelser af fyrtårnsporteføljen på byrådsseminar i januar og på udvalgsmøderne i april forelægges der parallelt med denne sag en særskilt sag med forslag til en justeret portefølje for resten af byrådsperioden. Såfremt byrådet godkender denne justerede portefølje på byrådsmødet i juni, vil dette være den sidste afrapportering på de otte strategiske fyrtårne fra sommeren 2022.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender den sjette afrapportering på fyrtårnene til videre behandling i byrådet d. 26. juni.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Byrådet d. 26. juni

Bilag

Sjette afrapportering på strategisk fyrtårne_sommeren 2025_ØKE

Punkt 14: Aktiviteter for at øge valgdeltagelsen ved kommunal- og regionsvalget 18. november 2025

84.03.00-G01-1-25

Sagsresumé

Kommunen har ved tidligere kommunal- og regionsrådsvalg gennemført forskellige aktiviteter for at øge valgdeltagelsen. Valgbestyrelsen bad i efteråret 2024 administrationen om at udarbejde et forslag til indsatser i forbindelse med kommunalvalget i efteråret. Forslaget fremlægges hermed til beslutning.

Sagsfremstilling

Valgbestyrelsen mødtes i efteråret 2024, hvor den bl.a. drøftede rammerne for arbejdet med at øge valgdeltagelsen i forbindelse med årets kommunalvalg. Administrationen blev i den forbindelse bedt om at lave et oplæg med indsatser, der kan øge valgdeltagelsen. Konkret pegede valgbestyrelsen tre temaer, nemlig transport til valgstedet, mobilisering af relevante råd og nævn, samt en kampagne med særligt fokus på tre målgrupper, der traditionelt har lav valgdeltagelse (unge, socialt udsatte og nytilflyttede udlændinge)

Transport til valgstedet kan være en barriere for nogle vælgere. For de vælgere, der er for fysisk svækkede til at transportere sig til valgstedet, vil den oplagte løsning være at søge om at stemme i eget hjem. Derudover er der en gruppe vælgere, som ikke er berettigede til at stemme i eget hjem, men hvor transporten til valgstedet er en udfordring. Muligheder og udfordringer er kort beskrevet i bilag 1 Transport til valgstederne ved kommunalvalget 2025.

Konkret foreslås det, at der som ved tidligere valg bliver mulighed for gratis flexitur til valgstedet, og at der arbejdes for at fremme samkørsel til valgstederne. Samkørsel vil være i tråd med den landsdækkende ”Stem med” kampagne. Det kan tilbydes fra borger til borger eller gennem dialog i lokale foreninger og facebookgrupper. Potentielt er det den mest fleksible og den mest effektive løsning i de situationer, hvor transporten er en udfordring for at stemme.

Antallet af udenlandske tilflyttere er steget markant over de sidste fem år. Det drejer sig i vid udstrækning om borgere, der er flyttet til Lolland Kommune for at arbejde på Femern projektet eller hos en af de andre lokale virksomheder, der efterspørger arbejdskraft. Det er kun udlændinge med folkeregisteradresse i Lolland Kommune, der kan stemme ved kommunalvalget. Udenlandske statsborgere, der arbejder på f.eks. tunnelementfabrikken men fortsat er bopælsregistreret i deres hjemland, har ikke stemmeret.

I bilag 2 Udenlandske borgeres deltagelse i kommunal- og regionsrådsvalg gennemgås reglerne for deltagelse. Der er desuden en oversigt over antallet af udenlandske statsborgere med stemmeret. For at aktivere målgruppen foreslås det, at der udarbejdes informationsmateriale på engelsk, at informationen udbredes via egne kanaler, og at lokale aktører aktiveres mhp. arrangementer og videndeling.

Administrationen har været i dialog med Udsatterådet om mulige indsatser til at øge valgdeltagelsen blandt socialt udsatte. Rådet vil gerne stå for en informationsindsats, og det foreslår konkret, at der bliver mulighed for at brevstemme på f.eks. væresteder. Det er blevet forsøgt i andre kommuner med gode resultater.

Generelt anbefaler administrationen ikke brugen af mobile stemmesteder. Det skyldes dels anbefalinger fra førende valgforskere, der peger på at flere brevstemmer ikke nødvendigvis får den samlede valgdeltagelse til at stige, dels at de lokale erfaringer med mobile brevstemmesteder er dårlige. Det kræver mange ressourcer at bemane et mobilt valgsted, og tilbuddet blev kun benyttet af få vælgere. Det vil være meget mindre ressourcekrævende at lave en indsats for en konkret målgruppe, f.eks. i form af et besøg med mulighed for at brevstemme på kommunens tre væresteder.

I forhold til en generel informationsindsats anbefaler administrationen, at Lolland Kommune kobler sig på den landsdækkende Stem Med kampagne. Kampagnen fokuserer på, at dét at stemme er for alle, og at det i høj grad er en social aktivitet. Derfor gælder det om at mobilisere den enkelte vælgers omgangskreds. Det har en større effekt, hvis budskabet bæres frem af mennesker, man kender personligt, og administrationen har allerede været i dialog med forskellige lokale aktører, der ønsker at bakke om indsatsen. Forslaget til kommunikationsindsatser er beskrevet i Bilag 3 Kampagneaktiviteter for at øge valgdeltagelsen ved kommunalvalget 2025 i Lolland Kommune.

Økonomi

Indsatserne kan finansieres inden for de almindelige budgetter til kommunikation og afholdelse af valg

Indstilling

Administrationen indstiller, at

1. Lolland Kommune gennemfører en kampagne som beskrevet i bilag 3 for at øge valgdeltagelsen ved kommunal- og regionsrådsvalget
2. der tilbydes gratis transport til valgstedet med flextrafik, og at opfordring til samkørsel indgår i kommunikationsindsatsen
3. der som forsøg bliver mulighed for at brevstemme på kommunens tre væresteder

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.

Behandlingsplan

Sagen afgøres af Økonomi- og Erhvervsudvalget

Bilag

Bilag 3 Kampagneaktiviteter for at øge valgdeltagelsen ved kommunalvalget 2025 i Lolland Kommune

Bilag 1 Transport til valgstederne ved kommunalvalget 2025

Bilag 2 Udenlandske borgeres deltagelse i kommunal- og regionsrådsvalg

Punkt 15: Godkendelse af Kvalitetsstandard i forbindelse med ny Ældrelov

27.36.20-P23-2-25

Supplerende sagsfremstilling

Udvalget sendte sagen i høring til Ældrerådet, Handicaprådet og Psykiatrirådet, Udsatterådet og Integrationsrådet.

Integrationsrådet har én bemærkning vedr. ”madservice” til kvalitetsstandarden på Ældrelovens område:

Når vi spiser, tjener det flere formål. Vi spiser fordi, det smager godt eller er hyggeligt, vi spiser også for at give kroppen næring. Madkulturen hænger sammen med ældres baggrund eller af en særlig holdning til tilværelsen (f.eks. vegetarkost eller svinekød vælges til eller fra).

Det er Integrationsrådets holdning, at der skal være plads til alle, og Rådet mener ikke, at der i udkastet til kvalitetsstandarden tekstmæssigt tages specifikt hensyn til ældre borgeres baggrunde og deres valg af kostformer f.eks. tilvalget af vegetarkost eller fravalget af svinekød.

Høringssvar fra ældrerådet er vedhæftet som bilag til denne sag.

Sagsresumé

I denne sag præsenteres kvalitetsstandarden for den nye Ældrelov. Ældreloven er den nye hovedlov for ældrepleje og omsorg og træder i kraft den 1. juli 2025, hvorfor denne kvalitetsstandard gældende for borgere omfattet af Ældreloven er blevet udarbejdet.

Ældreloven tager afsat i 3 værdier som er: Den ældres selvbestemmelse, tillid til medarbejderne samt den borgernære ledelse. Dette i samspil med pårørende, lokale fællesskaber og det civile samfund.

Med Ældreloven indføres begrebet helhedspleje som har til formål at tilrettelægge og tilbyde forløb indeholdende hjælp, pleje og genoptræning, som et sammenhængende pleje og omsorgsforløb, der igennem dialog med borger kan tilpasses efter borgerens aktuelle situation.

Sagsfremstilling

Kvalitetsstandard har til formål

At oplyse om, hvilken service, som borgere med behov for hjælp, pleje og omsorg, kan forvente fra kommunen.

At udmønte visitationsafgørelser inden for det serviceniveau, som kvalitetsstandard fastlægger samt den tilhørende økonomiske ramme.

Endvidere er kvalitetsstandard et vigtigt arbejdsredskab og samarbejdsdokument, der beskriver opgaverne og opgavefordelingen mellem myndighed og leverandør.

Fremadrettet vil der være en kvalitetsstandard gældende med afsæt i Ældreloven, samt en kvalitetsstandard på Servicelovens område, da de to lovgivninger adressere forskellige målgrupper.

Ældrelov (bilag 2)

Loven finder anvendelse for personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, og har behov for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med personens aldring, jf. dog stk. 2 og 4 og §§ 4, 6, 8, 16, 23-26, 34-37 og 44.

Loven finder også anvendelse for ældre personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som ikke har nået folkepensionsalderen, når det efter en samlet vurdering af personens livssituation vurderes, at behovet for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse svarer til det behov, som ældre personer, der har nået folkepensionsalderen, kan have, jf. stk. 1

Vurderingen af, om en person er omfattet af stk. 1 eller 2, foretages af kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Loven finder ikke anvendelse for personer, der er omfattet af §§ 95 eller 96 i lov om social service.

Ældreloven og denne kvalitetsstandard finder virke for borgere boende i eget hjem samt på plejecentre.

Ældreloven træder i kraft den 1. juli 2025 og vil være hovedlov for ældrepleje og omsorg. Ældreloven har som beskrevet det formål at sikre, at ældreplejen med udgangspunkt i den enkelte persons aktuelle livssituation og behov – understøtter en alderdom, som er præget af mest mulig livsglæde, selvhjulpethed og tid til omsorg og nærvær.

Med Ældreloven indføres helhedspleje og borgernær visitation som omfatter personlig hjælp og pleje, praktisk hjælp i hjemmet samt genoptræning (når der ikke har været tale om hospitalsindlæggelse)

Hjælpen skal tilbydes og gives borgeren med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte, og tager udgangspunkt i et helhedsorienteret syn på borgeren under hensyntagen til dennes samlede livssituation.

Der er ligeledes sigtet med Ældreloven og helhedsplejen at bidrage til, at der kommer færrest mulige forskellige medarbejdere i borgerens hjem. På dette felt arbejder Lolland kommune allerede med færrest mulige i borgerens hjem og har igennem længere tid haft fokus på netop dette område.

Helhedspleje skal leveres af én og samme leverandør, hvorfor det også er en forudsætning for de private leverandører, hvis der fortsat ønsker godkendelse i Lolland Kommune, at de kan tilbyde helhedspleje til borgere som vælger dem til at levere hjælpen.

Ældreloven og helhedspleje i Lolland Kommune

Lolland Kommune har i forbindelse med etablering af helhedspleje valgt at oprette 4 forskellige forløb som tildeles borgerne med udgangspunkt i deres funktionsniveau (jf.FSIII), der tages udgangspunkt i borgers aktuelle funktionsniveau på visiteringstidspunkt, og forløb er inddelt således at de har et forskelligt sigte, med udgangspunkt i den enkelte borgers ressourcer og funktionsniveau.

Det visiterede forløb indeholder en "ramme" hvori der ydes helhedspleje til borgeren. Ved helhedspleje flytter fokus sig fra en stringent styring på minutter, hen mod en mere "behovsstyret" vurdering af hvad der er brug for hos den enkelte borger, i den aktuelle situation.

Det er hensigten at dialogen mellem borger og medarbejder er udgangspunkt for den hjælp der ønskes og gives. Rehabilitering skal være tilgangen til indsatsen omkring den enkelte borger, dvs. der skal være fokus på at bidrage til at den enkelte borger er, eller bliver, så selvhjulpethed som muligt.

Det skal være muligt for det faglige personale der kommer hos borgeren, i samspil med borgeren, at justere og tilpasse den nødvendige hjælp inden for det visiterede forløb.

Helhedspleje fordre tværfagligt fokus omkring indsatsen for den enkelte. Der bliver arbejdet med borgerkonferencer, tværfaglige møder samt tværfaglig sparring, for at sikre rette indsats, hjælp og støtte til borgerne.

De tværfaglige møder er endvidere det forum, hvori der kan drøftes større ændringer i forhold til visitering, for eksempel hvis en borger ikke længere kan håndteres inden for det visiterede forløb. Ved møderne inddrages relevante faglige personaler, alt efter behov - fra det udførende hjemmeplejeteam, visitationen, terapeuter, demenskonsulenter samt sygeplejersker.

Ældreloven tager bl.a. sigte på at slippe medarbejderne mere fri, fra det hidtidige paradigme omkring visiterede enkelttydelser. Ambitionen er at omsorgsgiver samt borger og dennes selvbestemmelse, er styrende for den indsats der ydes. Denne "frisættelse", som er en af intentionerne med den nye Ældrelov, stiller krav til det faglige personale der skal være den udførende del, da det for dem er anden måde at indgå i arbejdet med og omkring borgeren, end det har været tilfældet de sidste mange år.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Ældreloven indeholder paragraffer på forskellige områder inden for hjælp, omsorg og støtte, der alle har det sigte at sikre en helhedsorienteret indsats omkring den enkelte borger. De enkelte paragraffer eller indsatser, er alle emner kendt fra Serviceloven som nu er inkorporeret i den nye Ældrelov

De enkelte paragraffer, forløb og indsatser er mere detaljeret beskrevet i kvalitetsstandard. (Se bilag 1)

- § 4 omhandler den generelle forebyggende indsats over for ældre borgere i Lolland Kommune samt de borgere der lider af demens eller hukommelsesproblematikker.

-
- §§ 9 og 10 beskriver helhedspleje og omfatter personlig og praktisk hjælp, samt genoptræning (når der ikke har været tale om hospitalsindlæggelse)
-
- §§ 13 og 14 beskriver madservice for henholdsvis borgere bosiddende i eget hjem og på plejecenter.
-
- §§ 16 og 17 beskriver afløsning og aflastning. Her er Lolland Kommunes mulighed for Aktivitets og Træningstilbud samt midlertidige ophold beskrevet.
-
- §18 beskriver retten til frit leverandørvalg for den borger der tildeles forløb efter Ældreloven. Lolland Kommune anvender godkendelsesmodellen og kan anvise det fri valg ved både at have kommunale og private leverandører.
-
- §§20 og 21 beskriver muligheden for selv at udpege hjælper i forbindelse med tildeling af personlig eller praktisk hjælp.
-
- §§23, 24, 25 og 26 beskriver kriterierne og tildelingsmulighederne i forbindelse med pasning af døende.

Høring/Udtalelse

Sagen sendes i høring i Ældrerådet, Handicaprådet og Psykiatrirådet, Udsatterådet og Integrationsrådet

Indstilling

Administrationen indstiller;

At kvalitetsstandarden sendes i høring og genoptages på næstkommende fagudvalgsmøde.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, den 14. maj 2025, punkt 3:

Godkendt som indstillet med tilføjelse om, at navnet kvalitetsstandard ændret til et nyt navn, og beder de som dokumentet sendes i høring til, give forslag til et andet navn til dette dokument.

Beslutning fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, den 4. juni 2025, punkt 3:

Angående dagtilbuddene Ældreloven § 16 side 24-25

Tilbuddene er oprindeligt udformet efter Serviceloven §§ 84 og 86 stk. 2.

Ved nuværende indplacering under § 16 i Ældrelov standarden mangler et beskrevet tilbud til de borgere, som førhen blev visiteret til dagtilbud efter § 86 stk. 2, det vil sige de borgere hvor der udelukkende var sigte på vedligeholdelse af funktionsniveau og ikke på aflastning af pårørende. For at tilgodese disse borgere, samt fremtidige borgere med samme behov, skal dagtilbuddene kunne visiteres både efter § 16 og § 4 i Ældreloven.

Dette vil blive indskrevet i dokumentet inden sagen behandles i byrådet.

Det foreslås at dokumentet navngives ”Servicebeskrivelse – Ældrelov.

I relation til Ældrerådets høringssvar blev det besluttet om punktet omhandlende specialkost tilføjes, at ”specialkost kan bestilles af sundhedspersonale på baggrund af ergoterapeut og/eller sygeplejerske vurdering”.

Kommentarer til øvrige forslag fra råd og nævn bliver besvaret til de pågældende, samt vedhæftet sagen som bilag.

Udvalget indstiller Servicebeskrivelse – Ældrelov til Økonomi- og Erhvervsudvalgets samt Byrådets godkendelse.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalg, Byrådet

Bilag

Bilag 1 Udkast Kvalitetsstandard Ældrelovens område 2025.pdf

Integrationsrådets hørings svar til kvalitetsstandarden for Ældrelovens område, samt administrationens bemærkning hertil.docx

Hørings svar - Godkendelse af Kvalitetsstandard i forbindelse med den nye Ældrelov, med tilbagemelding fra adm.docx

Hørings svar fra ældrerådet

Bilag 2 Ældrelov vedtaget 19.12.2024

Punkt 16: Internationaliseringsstrategi

00.01.00-P22-1-25

Sagsresumé

Sagen er en drøftelsessag.

Udvalget bedes drøfte internationalisering som overordnet strategi for Lolland Kommune i perspektiv af eget udvalgsområde og med afsæt i vedlagte arbejdsdokument med henblik på at give input og retning til det videre arbejde på internationaliseringsdagsordenen. Camilla Nissen deltager under sagens behandling.

Sagsfremstilling

Internationalisering har i noget tid været et tema i Lolland Kommune – både politisk og administrativt, med fokus på både rekruttering og service.

Med budgetforliget for 2025 blev internationalisering udpeget som et strategisk indsatsområde.

På byrådsseminaret den 28. januar mødte byrådet en række internationale tilflyttere og hørte om deres oplevelser med at bosætte sig på Lolland.

På baggrund af de mange drøftelser er der nu lavet et arbejdsdokument, som samler den eksisterende indsats og skitserer mulige nye tiltag på den korte bane.

Dokumentet er dynamisk og tænkt som et udgangspunkt for videre udvikling af en internationaliseringsstrategi.

Med dette dagsordenspunkt inviteres udvalget til at drøfte internationalisering med afsæt i arbejdsdokumentet og eget fagområde.

Drøftelsen kan tage udgangspunkt i spørgsmål som:

- Hvilke overvejelser kan blive relevante på jeres område i takt med, at Lolland Kommune rekrutterer flere internationale medarbejdere?
- Hvilke overvejelser bør vi gøre os i forhold til serviceniveau og tilgængelighed på jeres udvalgsområde i lyset af, at flere borgere har internationale baggrunde?

Drøftelserne indledes med en kort indflyvning til arbejdsdokumentet og de tanker om internationalisering, det rummer.

Som næste skridt afholdes to dialogmøder inden sommerferien – ét med fokus på erhvervslivets perspektiv og ét med kultur- og fritidsaktører, herunder foreninger.

Formålet med udvalgsdrøftelsen og de kommende dialogmøder er:

- At skabe en fælles forståelse af internationalisering i Lolland Kommune
- At kvalificere strategiarbejdet og engagere centrale aktører
- At bidrage med input til det langsigtede arbejde med Plan- og udviklingsstrategien

Indstilling

Administrationen indstiller,

- at udvalget drøfter internationalisering som overordnet strategi i Lolland Kommune i perspektiv af eget udvalgsområde, med afsæt i vedlagte arbejdsdokument.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 13:

Drøftet.

Beslutning fra Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, den 3. juni 2025, punkt 3:

Drøftet

Beslutning fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, den 4. juni 2025, punkt 2:

Drøftet.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Drøftet

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, Børne- og Skoleudvalget, Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Internt arbejdsdokument vedr international strategi_til drøftelse i udvalgene

Punkt 17: Ansættelse af Direktør

81.00.00-G01-11-25

Sagsfremstilling

Direktør Rikke Jensen fratræder sin stilling pr. 30. juni 2025. Det er Direktionens vurdering, at direktionen i Lolland Kommune fortsat skal bestå af 4 direktører jf. udvalgets beslutning d. 22. august 2024. Det indstilles derfor, at der iværksættes en rekrutteringsproces med henblik på ansættelse af en ny direktør pr. 1. december 2025.

Ansættelsesudvalget anbefales at bestå af Borgmester, 1. viceborgmester, relevant udvalgsformand, den resterende direktion samt relevante chefer og medarbejderrepræsentanter.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender igangsættelse af rekruttering af ny direktør mhp. ansættelse pr. 1. december 2025.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.

Punkt 18: Dronningens Pakhus i Nakskov - Anmodning om repræsentant til fondens bestyrelse

00.22.04-A00-1-25

Sagsresumé

I denne sag skal Økonomi- og Erhvervsudvalget tage stilling til, hvorvidt der ønskes en kommunal repræsentant i Fonden Dronnings Pakhus i Nakskov.

Sagsfremstilling

Foreningen til bevarelse af Dronningens Pakhus i Nakskov anmoder om at Lolland Kommune udpeger en kommunal repræsentant til Fonden Dronnings Pakhus bestyrelse.

Foreningen oplyser, at grundene til at foreningen ønsker en kommunal repræsentant er:

- Det er af stor betydning, at man udefra ved fx indberetning af årsberetninger til diverse styrelser kan se, at vi har opbakning i Lolland Kommune. Dette gælder specielt ved ansøgninger om støtte fra eksterne fonde, som i vores tilfælde bliver afgørende for, om vores formål (om redning og fremtidssikring af Dronningens Pakhus) kan virkeliggøres.
- Derudover vil det være godt for kommunen at have direkte indsigt i fondens arbejde, selv om den vil arbejde uafhængigt af og uden støtte fra kommunen, ligesom vi vil være glade for at have en direkte kommunikationskanal til både det politiske og det forvaltningsmæssige niveau i kommunen. Medlemmet kan I vælge fra begge grupper.

Det oplyses endvidere, at mødefrekvensen i en sådan bestyrelse vil være lav og omfatter traditionel højst 2 årlige møder.

- at bestyrelsen vil komme til at bestå af 5-7 medlemmer;
- at medlemmerne vælges for en 2-årig periode, bortset fra kommunens repræsentant, der vælges for en 4-årig periode.
- at FtbaDP (Foreningen til bevarelse af Dronningens Pakhus) vil stille med 3 repræsentanter, samt
- at de tre sidste medlemmer med specialviden vælges af bestyrelsen

Repræsentanten der ønskes udpeget, kan enten være politiker eller en kommunalt ansat.

Indstilling

Administrationen indstiller,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter, om der ønskes en kommunal repræsentant i bestyrelsen
2. at Økonomi- og Erhvervsudvalget udpeger en repræsentant såfremt anmodningen mødekommes.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Økonomi- og Erhvervsudvalget ønskede ikke at udpege en kommunal repræsentant til bestyrelsen.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Bilag

Kommunalt bestyrelsesmedlem af 'Fonden Dronningens Pakhus'

Punkt 19: Svar på Ankestyrelsens høring vedr. BNBO (boringsnære beskyttelsesområder)

09.08.28-K03-1-25

Historik

Byrådet har tidligere den 19. september 2024 behandlet en sag om påbudsvilje til beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), sag nr. 4.

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget har den 2. september 2024 behandlet samme sag og yderligere godkendt revideret risikovurdering for BNBO for Lolland Kommune.

Administrationen har efterfølgende arbejdet på og er stadig i proces med at få beskyttet BNBO i Lolland Kommune.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Miljø- og ligestillingsminister Magnus Heunicke har den 1. april 2025 bedt Ankestyrelsen vurdere, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag overfor 25 kommuner, herunder Lolland Kommune, i forhold til beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Ankestyrelsen har den 7. maj 2025 bedt Lolland byråd om udtalelse på baggrund af miljø- og ligestillingsministerens henvendelse, **bilag 1**. Udtalelsen skal bruges til at vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag i henhold til kap. VI i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen beder byrådet i Lolland Kommune om en udtalelse i sagen.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune er som en række andre kommuner ikke nået i mål med BNBO opgaven. En trækning den 1. maj viser, at 16 kommuner kun har indberettet 0-19% af de områder, der er udpeget. Lolland Kommune havde 1. maj indberettet 16%.

Opgaven med beskyttelse af BNBO er en kompleks opgave, og administrationen finder miljø- og ligestillingsministerens kritik urimelig og ude af proportioner. Dette særligt fordi de primære årsager til at Lolland Kommune ikke er kommet i mål med opgaven skyldes lovsjusk og upræcis vejledning fra Miljø- og Ligestillingsministeriet.

Der er særligt to forhold, der gør, at det har været en umulig opgave for Lolland Kommune at nå i mål med opgaven inden for fristen.

For det første er Miljøstyrelsen i gang med en ny grundvandskortlægning i Lolland Kommune og har beregnet nye BNBO-områder i 2023, der i form og størrelse er ændret. Ændringerne skyldes nye indvindingsstilladelser og i flere tilfælde en ændret indvindingsmængde, og at Miljøstyrelsen anvender en ny beregningsmetode. De nye områder træder først i kraft i den nye udpegningsbekendtgørelse 1. juli 2025.

Det betyder, at der er en udfordring ved at meddele påbud, da den nyeste viden ikke kan anvendes og der er forskelligt lovgrundlag for de nye og gamle BNBO-områder. Dette er forklaret nærmere i byrådssag nr. 4 fra 19. september 2024.

For det andet har Miljøstyrelsen og Miljø- og Ligestillingsministeriet været uenige om, hvordan reglerne skulle tolkes i praksis, hvilket har givet sig udtryk i, at den officielle vejledning fra Miljøstyrelsen er ændret flere gange.

Den mest betydende ændring har været i forhold til, hvilke muligheder vandværkerne har haft for at indgå frivillige aftaler med lodsejerne. Det har stået meget tydeligt i de første udgaver af vejledningen fra Miljøstyrelsen, at alle frivillige aftaler skulle være varige. Dette har administrationen i øvrigt bedt om juridisk bistand til at præcisere, da reglen syntes urimelig. Det har betydet, at administrationen har måtte afvise de midlertidige frivillige aftaler, som vandværkerne havde forhandlet sig frem til.

Efterfølgende har Miljø- og Ligestillingsministeriet i marts måned i år (efter fristen for hvornår de frivillige aftaler skulle være indgået) meldt ud til kommunerne, at Miljøstyrelsen havde tolket reglerne forkert og bedt Styrelsen ændre

vejledningen. Så nu er det alligevel muligt for vandværkerne at lave midlertidige frivillige aftaler. Det har betydet, at administrationen har måtte meddele dette til de vandværker, der ikke var i mål med varige frivillige aftaler, så de har fået mulighed for at forsøge endnu engang at indgå frivillige aftaler. Det er lykkedes vandværkerne at få 4 nye frivillige aftaler i hus efter præciseringen af, at vandværkerne alligevel må indgå midlertidige frivillige aftaler.

Endelig er det grundlag, som data er trukket på ikke korrekt, da det er meget forskelligt, hvilke data kommunerne har indberettet, da vejledningen også på det område har været mangelfuld. Samtidig er der meget stor forskel på, hvor mange BNBO, der er i de enkelte kommuner og dermed hvor mange aftaler og/eller påbud, der skal udarbejdes.

Status for Lolland Kommune den 14. maj 2025 er, at der er indgået 14 frivillige aftaler ud af 54 boringsnære beskyttelsesområder, som skal beskyttes, dermed har Lolland Kommune beskyttet 26 %.

Administrationen har indkøbt rådgivning til at prissætte de BNBO-arealer, der udpeges i den nye udpegningsbekendtgørelse, der træder i kraft 1. juli 2025. Administrationen er ved at udarbejde varsel om påbud og forventer at kunne udstede påbud på de resterende arealer, når de er endeligt vedtaget. Påbuddet om sprøjtefrihed på arealerne vil træde i kraft efter høst og i praksis vil der derfor ikke blive sprøjtet mere eller mindre uanset at påbuddene først udstedes til sommer.

På baggrund af at Miljø- og Ligestillingsministeriet alt for sent har fået styr på lovgivningen og fået præciseret og afklaret væsentlige spørgsmål mener administrationen, at høringssvaret skal afvise, at vi ikke gør hvad vi kan for at passe på vores grundvand og overholde lovgivningen, men at vi i kommunerne og særligt Lolland Kommune har haft helt urimelige arbejdsvilkår. Forslag til høringssvar til Ankestyrelsen er vedlagt som **bilag 2 a og bilag 2 b**.

Der har i øvrigt været kritik af lovarbejdet og kommunernes mulighed for at komme i mål med opgaven fra flere sider, bl.a. har både KL og KTC (Kommunalteknisk Chefforening) været ude og kritisere det lovsjusk og de vilkår kommunerne har haft til at udføre opgaven, **bilag 3 og bilag 4**.

Indstilling

Administrationen indstiller, at vedhæftede udtalelse for besvarelse af Ankestyrelsens henvendelse af den 7. maj 2025, godkendes til fremsendelse.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 4:

Godkendt som indstillet.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Bilag 1 Brev fra Ankestyrelsen til Lolland Kommune

Bilag 2 a Udtalelse til Ankestyrelsen vedr. BNBO

Bilag 2 b Oversigt over gældende, nuværende og kommende BNBO i Lolland Kommune

Bilag 3 Uberettiget kritik af for langsom BNBO-indsats _ ktc.dk

Bilag 4 Minister anmelder kommuner for nølen – men processen har været vanskelig, lyder det fra KL

Punkt 20: Ændring af vedtægter for Nørregade Teatret

20.01.02-P24-1-25

Sagsresumé

Nørregade Teatret ønsker at ændre deres vedtægter. I henhold til vedtægternes §26 skal Lolland Kommune godkende ændring af vedtægterne.

Sagsfremstilling

Nørregade Teatret ønsker at ændre sit regnskabsår, så det ikke længere følger kalenderåret, men i stedet følger teatersæsonen, der strækker sig fra 1. juli til 30. juni.

Det betyder, at §21 ændres til:

Institutionens regnskabsår går fra 1. juli til 30. juni.

Og § 23 ændres til:

Det af en registreret eller statsautoriseret revisor udarbejdede reviderede årsregnskab behandles af bestyrelsen inden udgangen af hvert års september måned.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til vedtægternes §26 skal Lolland Kommune godkende ændring af vedtægterne.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget anbefaler ændring af vedtægterne for Nørregade Teatret godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, den 3. juni 2025, punkt 6:

Godkendt.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget.

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Vedtægter 2025 forslag.pdf

Punkt 21: Ændring af vedtægter for Kulturværket

20.13.00-P24-1-25

Sagsresumé

Kulturværket ønsker at ændre deres vedtægter. I henhold til vedtægternes §10 skal Lolland Kommune godkende ændring af vedtægterne.

Sagsfremstilling

Kulturværket ønsker ligesom Nørregade Teatret at ændre sit regnskabsår, så det ikke længere følger kalenderåret, men i stedet følger teatersæsonen, der strækker sig fra 1. juli til 30. juni.

Det betyder, at §7 ændres til:

Kulturværkets bestyrelse skal hvert år foranledige udarbejdet et årsregnskab, revideret af en statsautoriseret eller registreret revisor, valgt af Kulturværkets bestyrelse og godkendt af Lolland Kommune.

Kulturværkets regnskabsår er 1. juli - 30. juni.

Kulturværket er forpligtet til at fremsende det reviderede årsregnskab til Lolland Kommune senest den efterfølgende 30. oktober. Kulturværket er endvidere forpligtet til inden den 1. april at fremsende budget for det kommende regnskabsår til Lolland Kommune.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til vedtægternes §10 skal Lolland Kommune godkende ændring af vedtægterne.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Fritids-, Kultur og Folkesundhedsudvalget anbefaler ændring af vedtægterne for Kulturværket godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, den 3. juni 2025, punkt 7:

Godkendt.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Vedtægt for Kulturværket

Punkt 22: Åben orientering

00.01.00-G01-20-24

Sagsfremstilling

Åben orientering til Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet den 19. juni 2025

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Følgende punkter var til orientering:

1. Ankestyrelsen besvarelse af henvendelser vedrørende færagesager.
2. Q&A vedrørende færgestrategien.

Bilag

25-57805-4 Brev fra Ankestyrelsen med bilag - 12. juni 2025

24-125152-5 Brev fra Ankestyrelsen med bilag - 9. april 2025

24-125126-4 Brev fra Ankestyrelsen med bilag - 8. april

24-125122-5 Brev fra Ankestyrelsen med bilag - 9. april 2025

Punkt 23: Lukket: Salg af areal

82.00.00-G01-13-25

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.

Punkt 24: Lukket: Klargøring af areal Stensø

08.03.00-G01-3-25

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Punkt 25: Lukket: Bemyndigelse til at byde på tvangsauktion

25.45.14-G01-1-25

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Punkt 26: Lukket: Lukket orientering

00.01.00-G01-20-24

Fraværende: Steffen Rasmussen

Taget til efterretning.

Punkt 27: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-20-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet den 19. juni 2025.

Beslutning

Fraværende: Steffen Rasmussen

Godkendt.